

İSTANBUL ESENYURT ÜNİVERSİTESİ

BAĞIL DEĞERLENDİRME SİSTEMİ UYGULAMA YÖNERGESİ

Madde 1- Bağlı değerlendirme sistemi, bir öğrencinin başarısının, dersteki diğer öğrencilerin başarı düzeylerine göre değerlendirilmesidir. *Bu yöntemin kullanılmasındaki temel amaç, belirli bir dersi alan öğrencileri 100 puan üzerinden aldıkları mutlak notlara göre değil, o dersi alan grup içinde gösterdikleri performansa göre notlandırmaktır. Performans, bir öğrencinin sınıf ortalamasına göre hangi konumda olduğudur.* Bir öğrencinin sınıf not ortalamasının ne kadar altında veya üstünde olduğunun saptanması, *istatistiksel yöntemler* kullanılarak yapılmaktadır. Öğrencinin *ortalamaya göre uzaklığını* tespit etmede, ilgili sınıftaki notların *standart sapması* kullanılmaktadır.

Madde 2- Devamsız öğrenci değerlendirmeye alınmaz ve notu "NA" olarak verilir. Öğrencinin başarı notu, dönem sonunda (veya yıllık dersler için yılsonunda) dönem (yıl) içi not ve final notu dikkate alınarak mutlak değerlendirme yöntemiyle, aşağıda verilen formülle hesaplanır ve buna "**ham başarı notu (HBN)**" denir.

Ham Başarı Notu (HBN) = Dönem (yıl) içi notu (ara sınav) x Dönem (yıl) içi notu katılma yüzdesi/100 + Final (Yılsonu) Notu x Final notu katılma yüzdesi/100.

(Öğrencinin dönem içi notu, dönem içinde yapılan ara sınav, kısa sınav(quiz), laboratuvar, seminer, proje vb... çeşitli uygulamalardan aldıkları notların ilgili uygulamanın ağırlığına göre belirlenir.)

Başarı notun, Dönem (yıl) içi notunun katılma yüzdesi, 0,40'dan az ve 0,60 dan çok olamaz. Bağlı değerlendirme sistemi uygulanmayan, bitirme projesi, yazılım geliştirme, staj, dönem projesi, bitirme tezi ve seminer dersi ve benzeri dersler BDS' ne (Bağlı Değerlendirme Sistemine) alınmazlar.

Madde 3- Devamsız öğrenciler hariç tüm öğrencilerin HBN'lerinin aritmetik ortalamasına **Temel Sınıf Ortalaması (TSO)** denir ve aşağıdaki formülle hesaplanır.

$$TSO = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N HBN_i$$

Burada N: Devamsız öğrenciler hariç toplam öğrenci sayısı, **HBNi**: i. Öğrencinin ham başarı notu'dur.

Madde 4- Devamsız öğrenciler hariç tüm öğrencilerin HBN'leri kullanılarak aşağıdaki formülle standart sapma hesaplanır ve buna **Temel Standart Sapma (TSS)** denir.

$$TSS = \frac{1}{N} \sqrt{N \sum_{i=1}^N HBN_i^2 - \left(\sum_{i=1}^N HBN_i \right)^2} = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N HBN_i^2 - \frac{\left(\sum_{i=1}^N HBN_i \right)^2}{N}}{N}}$$

Burada **N**: Devamsız öğrenciler hariç toplam öğrenci sayısı, **HBN_i**: i. Öğrencinin ham başarı notu'dur.

Madde 5- Bağlı değerlendirmeye Katılma Sınırı (BDKS) aşağıdaki formülle hesaplanır.

Bağlı Değerlendirmeye Katılma Sınırı (BDKS) = TSO - 2 x TSS

BDKS Tablo 1 'de verilen **FD**'nin alt sınırından büyük veya eşit olamaz. Bu durumda **BDKS** olarak FF'in Tablo 1 'de verilen üst sınırı alınır. **BDKS** 20'den küçük olamaz. Bu durumda **BDKS** 20 olarak belirlenir. Ham Başarı Notu **BDKS**'den küçük olan öğrenciler değerlendirmeye alınmaz ve bu öğrenciler doğrudan "FF" alır. BDKS koşulunu sağlayan öğrenci sayısının [≤ 15] - onbeşden küçük veya eşit- olması durumunda Madde 12 uygulanır.

Madde 6- Devamsız ve **BDKS**'nin altında kalan öğrenciler hariç tüm öğrencilerin **HBN**'lerinin aritmetik ortalamasına **Sınıf Ortalaması (SO)** denir ve aşağıdaki formülle hesaplanır.

$$SO = \frac{1}{M} \sum_{i=1}^M HBN_i$$

Burada **M**: Devamsız ve **BDKS**'nin altında kalan öğrenciler hariç toplam öğrenci sayısı, **HBN_i**: i. Öğrencinin ham başarı notu'dur.

Madde 7- Devamsız ve **BDKS**'nin altında kalan öğrenciler hariç tüm öğrencilerin **HBN**'leri kullanılarak aşağıdaki formülle standart sapma hesaplanır ve buna **Sınıf Standart Sapması (SSS)** denir.

$$SSS = \frac{1}{M} \sqrt{M \sum_{i=1}^M HBN_i^2 - \left(\sum_{i=1}^M HBN_i \right)^2} = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^M HBN_i^2 - \frac{\left(\sum_{i=1}^M HBN_i \right)^2}{M}}{M}}$$

Burada **M**: Devamsız ve **BDKS**'nin altında kalan öğrenciler hariç toplam öğrenci sayısı, **HBN_i**: i. Öğrencinin ham başarı notu'dur.

Madde 8- Ham Başarı Alt Sınırı (**HBAS**) aşağıda verilen formül ile hesaplanır.

Ham Başarı Alt Sınırı (HBAS) = SO - 1 x SSS

HBAS Tablo 1'de verilen DD'nin alt sınırından büyük veya eşit olamaz. Bu durumda HBAS olarak FD'nin Tablo 1'de verilen üst sınırı alınır. **HBAS** 20'den küçük olamaz. Bu durumda HBAS 20 olarak belirlenir. Değerlendirmeye katılan öğrencinin HBN'si **HBAS** 'dan küçük ise bu öğrenci doğrudan "FD" alır.

Ancak $|HBN_i - HBAS| \leq 1$ ise bu öğrenci **HBAS**'ı aşmış sayılır.

Madde 9- Yıl Sonu Sınav Sınırı (**YSSS**) aşağıda verilen formüllerden değerce en küçük olanı ile hesaplanır.

$$\text{Yıl Sonu Sınav Sınırı (YSSS)} = \text{SO} - 1 \times \text{SSS} \quad (1)$$

$$\text{Yıl Sonu Sınav Sınırı (YSSS)} = \text{FSO} - 1 \times \text{FSS} \quad (2)$$

(2) no'lu formüldeki FSO finale göre sınıf ortalamasını, FSS ise final notlarının standart sapmasını göstermektedir.

YSSS Tablo 1 'de verilen FD'nin alt sınırından büyük olamaz; büyük olması durumunda **YSSS** 40 olarak alınır. **YSSS** 20'den küçük olamaz. Bu durumda **YSSS 20** olarak belirlenir. Değerlendirmeye katılan öğrencinin Final (Yıl Sonu sınav notu) Notu **YSSS** 'den küçük ise bu öğrenci doğrudan "**FD**" alır. Ancak $|FIN_i - YSSS| \leq 1$ ise bu öğrenci **YSSS**'i aşmış sayılır.

Burada **FINi: i. Öğrencinin Final Notu'nu göstermektedir.**

Madde 10- Devamsız ve BDKS'nin altında kalan öğrenciler hariç toplam öğrenci sayısı **30 ve üstünde** ise

(a) : Değerlendirmeye katılan her bir öğrencinin "T" notları aşağıda verilen formül ile hesaplanır.

$$T = 10\left(\frac{HBN_i - SO}{SSS}\right) + 50$$

Burada **Ti: i. Öğrencinin T notu, HBNi: i. Öğrencinin ham başarı notu'dur.**

(b) : Her bir öğrencinin harfli notu **SO** kullanılarak **Tablo 2'**e göre verilir. Verilen her bir not HBN' ye göre **Tablo 1** kullanılarak verilen harf notundan küçük olamaz. Bu durumda **Tablo 1** ile verilen harf notu alınır.

Madde 11- Devamsız ve **BDKS'nin** altında kalan öğrenciler hariç toplam öğrenci sayısı **[16-29]** arasında olduğu durumlarda bağlı değerlendirme yapabilmek için aşağıdaki adımlar izlenir.

a) Sınıf ortalamasına göre sınıf düzeyleri ve bu düzeylere karşılık gelen bağlı not oranları **Tablo 3'**te verilmiştir.

b) Sınıf ortalamasının **Tablo 3'**te hangi aralığa düştüğü bulunarak sınıfın düzeyi saptanır. Tabloda bu düzey için önerilen bağlı not alacak öğrenci yüzde oranları tespit edilir.

c) **Tablo 3'**teki her bir bağlı notun yüzde oranı hesaba katılarak her bir harfli başarı notuna kaç öğrencinin düştüğü hesaplanır. Böylece, öğrenciler başarı notlarına göre en yüksek nottan en düşüğe doğru sıralanır. **Tablo 3'** e göre harfli notlar verilir. Hesaplanan harfli notlar **Tablo 1** veya **Tablo 2'** deki karşılık gelen harfli nottan küçük olamaz.

d) Bir dersteki öğrenci sayısı ile harfli başarı notuna karşılık gelen yüzdeler sonucu elde edilen öğrenci sayılarının toplamının eşit olmaması durumunda öğrenci lehine davranılır.

e) Bir derste aynı başarı notuna farklı harf notu verilemez. Aynı notu alan fakat alt kademede kalan öğrencilerin notu, bir üst kademeye geçirilir.

Madde 12- (1) BDKS koşulunu sağlayan öğrenci sayısının ondan az $[\leq 15]$ olduğu durumlarda öğretim üyesi/görevlisi harfli başarı notlarını uygun göreceği şekilde verir.

Madde 13- Bütünleme sınavına giren öğrencilerin bütünleme sınavından aldıkları notlar final notu olarak işlenir. Dönem içi ve final notlarının ağırlıklı ortalaması öğrencinin ham başarı notu olur. Bu notun Tablo-1'deki karşılığı öğrenciye harf notu olarak verilir.

Tablo 1: Başarı Notu Katalog Değerleri

PUAN	BAŞARI NOTU	KATSAYI
90 - 100	AA	4,00
85 - 89	BA	3,50
80 - 84	BB	3,00
75 - 79	CB	2,50
70 - 74	CC	2,00
60 - 69	DC	1,50
50 - 59	DD	1,00
40 - 49	FD	0,50
0 - 39	FF	0,00

Tablo 2: Bağlı Notunun Verilmesi

Sınıf Düzeyi	Sınıfın Ortalaması (SO)	Bağlı Notların T Notu Cinsinden Sınıf Değerleri							
		AA (4)	BA (3,5)	BB (3)	CB (2,5)	CC (2)	DC (1,5)	DD (1)	FD (0)
Üstün Başarı	$> 80 - \leq 100$	≥ 57	52 - 56,99	47 - 51,99	42 - 46,99	37 - 41,99	32 - 36,99	27 - 31,99	< 27
Mükemmel	$> 70 - \leq 80$	≥ 59	54 - 58,99	49 - 53,99	44 - 48,99	39 - 43,99	34 - 38,99	29 - 33,99	< 29
Çok İyi	$> 62,5 - \leq 70$	≥ 61	56 - 60,99	51 - 55,99	46 - 50,99	41 - 45,99	36 - 40,99	31 - 35,99	< 31
İyi	$> 57,5 - \leq 62,5$	≥ 63	58 - 62,99	53 - 57,99	48 - 52,99	43 - 47,99	38 - 42,99	33 - 37,99	< 33
Ortanın Üstü	$> 52,5 - \leq 57,5$	≥ 65	60 - 64,99	55 - 59,99	50 - 54,99	45 - 49,99	40 - 44,99	35 - 39,99	< 35
Orta	$> 47,5 - \leq 52,5$	≥ 67	62 - 66,99	57 - 61,99	52 - 56,99	47 - 51,99	42 - 46,99	37 - 41,99	< 37
Zayıf	$> 42,5 - \leq 47,5$	≥ 69	64 - 68,99	59 - 63,99	54 - 58,99	49 - 53,99	44 - 48,99	39 - 43,99	< 39
Kötü	$< 42,5$	≥ 71	66 - 70,99	61 - 65,99	56 - 60,99	51 - 55,99	46 - 50,99	41 - 45,99	< 41

Tablo 3:

Sınıf Ortalaması	Sınıf Düzeyi	4	3,5	3	2,5	2	1,5	1	0,5
		AA	BA	BB	CB	CC	DC	DD	FD
$70 \leq X < 100$	Mükemmel	0,24	0,152	0,228	0,116	0,174	0,048	0,032	0,01
$62,5 \leq X < 70$	Çok İyi	0,18	0,144	0,216	0,128	0,192	0,072	0,048	0,02
$57,5 \leq X < 62,5$	İyi	0,14	0,128	0,192	0,144	0,216	0,09	0,06	0,03
$52,5 \leq X < 57,5$	Ortanın Üstü	0,1	0,116	0,174	0,148	0,222	0,12	0,08	0,04
$47,5 \leq X < 52,5$	Orta	0,07	0,096	0,144	0,152	0,228	0,144	0,096	0,07
$42,5 \leq X < 47,5$	Zayıf	0,04	0,08	0,12	0,148	0,222	0,174	0,116	0,1
$X < 42,5$	Kötü	0,03	0,06	0,09	0,144	0,216	0,192	0,128	0,14